

IV Edició 2017

Barcelona Pensa

15 i 16 novembre

Programa

15 DE NOVEMBRE DE 2017

Escalfant el Pensa

9:00 – 11:00h

L'experiència pensa

Facultat de Filosofia, Aula Magna
Coordina: Juan Nava. Ponents: Xavier Lorente (Gent Gran, expert en LLL), Juan Nava, Martín Cobo, Monserrat Gatell (estudiants de la Universitat de l'Experiència - Grup Vivències). Estrena del documental breu "L'experiència pensa" de Carles Hernández, José Molina, Jordi Giménez, Maria Pilar Marsán i Gabriel Villegas.

La reflexió filosòfica ens pot ajudar a trobar sentit en un món tecnificat, en contínua crisi econòmica, política i social; i també en la trobada amb l'altre amb qui compartim temps i espais. Els alumnes de la Universitat de l'Experiència ens conviden a pensar en aquesta taula que suposen els canvis d'etapa en la pròpia biografia, en l'experiència de filosofar com un aprenentatge sense fi i en com l'experiència pot constituir un valor amb passat, però, sobretot, amb molt de futur.

11:00 – 13:00h

Discursos perillosos

Pati Manning, Auditori
Organitza: Grup Diaphora. Coordina: Sven Rosenkranz. Amb Esa Díaz (UB) i Teresa Marques (UB).

Com condueixen les paraules a la acció? Veurem alguns exemples de discurs públic que han tingut un gran poder de mobilitzar l'audiència i passar de les paraules als fets. A partir de casos de la pràctica política europea i nord-americana als segles XX i XXI, discutirem els modes en què

el discurs públic pot generar conflictes manipulant significats o incentivar actituds discriminatòries mitjançant usos despectius del llenguatge. El repte és trobar estratègies col·lectives per tal de bloquejar els efectes perillosos de les paraules, evitar la discriminació i rebaixar les tensions creades.

12:00 – 13:00h

Audioguia filosòfica: Matèria primera

Fabra i Coats
Coordina: Alina Mierlus i Juan Evaristo Valls Boix
Ponent: Martí Peran (UB)

Visitem els museus amb un mirada filosòfica per tal de reflexionar les implicacions discursives de l'art. Martí Peran, ens introduirà a les qüestions filosòfiques que es plantegen a la producció de diversos artistes assentats a Barcelona, com ara Oriol Vilanova, Luis Guerra o Xavier Arenós.
Aforament: 20 persones (inscripció a la web)

17:00 – 19:00h

Fotofilosofia

Facultat de Filosofia, Aula Magna
(Streaming: Sala Gran)
Coordina: Jordi Beltran

Lliurament de premis del concurs que cada any pel Dia Mundial de la Filosofia s'organitza entre els estudiants de filosofia dels centres de secundària catalans. A Fotofilosofia els alumnes il·lustren amb una fotografia una pregunta vinculada a la filosofia.

17:30 – 18:30h

Presentació del llibre "Apories de la vida quotidiana" de Nemrod Carrasco

Casa del Llibre de Rambla Catalunya
Coordina: Núria Miras
Ponents: Nemrod Carrasco (UB), Marta Palacín (UB)

Una aporia és un carreró sense sortida. Una dificultat lògica de la qual no ens en podem sortir. Davant l'aporia només podem fer dues coses: donar-li l'esquena i tornar enrere enfrontar-nos-hi i descobrir què s'hi amaga. I aquí ve la gràcia: una aporia ens fa pensar. Només cal fixar-nos amb les coses que tenim més a prop i deixar-se endur per la passió de l'interrogant: per què ens tatuem, per què ens agraden els dolents de la pel·lícula, per què mirem de seure sols a l'autobús, per què creiem que hem de buscar la felicitat? Si les mirem amb lupa, les coses no són tan senzilles com creiem...

19:00 – 20:30h

Presentació del llibre "El monolingüisme de l'altre" de Jacques Derrida

Llibreria Altaïr
Coordina: Núria Miras i Josep Monserrat
Ponents: Joana Masó (UB) i Arnau Pons (escriptor). Col·labora: Edicions UB

La llengua materna està feta de les veus a partir de les quals teixim les nostres biografies. Què passa quan manca la llengua materna o quan aquesta és prestada? A través d'un diàleg repassarem aquesta obra de Derrida en la que l'autor confronta el fet de ser un jueu nascut a Algèria que parla a casa francès, la llengua prestada o imposada. La llengua que no pot desprendre's del seu accent d'extraradi. La seva conclusió desconcertant és que "no tinc més que una llengua i aquesta no és la meua".

16 DE NOVEMBRE DE 2017

Marató Filosòfica

23:00 – 0:00h

Inauguració del festival.

Cabaret filosòfic: “Santuario”

LaRubia Horiginal

Text i direcció: Gaston Gilibert

Intèrprets: Felicitat Arqué i Gemma Márquez

Dos personatges – o potser un de sol desdoblant – emprenen un viatge a la memòria de la infància i als territoris més obscurs de la consciència. Amb un llenguatge teatral avantguardista, líric, oníric, violentament cru, els personatges es despullen psicològicament per mostrar – o cridar – les fissures que han de callar en societat.

0:00 – 2:00h

Tradicions ocultes i alternatives en filosofia

LaRubia Horiginal

Coordina: Xavier Bassas

Ponents: Jaume Pòrtules. Amb Raül Garrigasait, José Luis Corazón i Daniel Sedcontra.

La nit és temps i lloc propicis per pensar d'una altra manera. Si el dia convoca les ments il·luminades, la raó i el discurs que fan funcionar el món, la nit és tot el contrari o, fins i tot, més que el contrari del dia: allò que el sustenta íntimament, un xiuxiueig i no un discurs, el moment en què oblidem producció i treball, programes, idees clares i identitats socials, fent que tot aparegui d'una altra manera. De les filosofies i escriptures que podríem anomenar "nocturnes", doncs, ens n'ocuparem en aquesta taula: orfisme, cinisme, simbolisme i satanisme.

2:00 – 4:00h

El filòsof davant la ciència: Del cel estrellat a l'univers infinit

Centre Cívic Golferichs

Coordina: José Díez; Ponents: Albert Solé (UB), Carl Hofer (UB - Diaphora)

El cel nocturn ha inspirat sempre una barreja de misteri i perplexitat. Què són aquelles llums? Per què es mouen així? Us proposem un viatge apassionant per la ciència dels estels, des de l'heliocentrisme ptolemaic fins a l'actual cosmologia relativista, amb l'espai temps curvilini, els forats negres en un univers en expansió.

4:00 – 6:00h

Pensar la nit

Centre Cívic Golferichs

Coordina: Núria Miras. Ponents: Salvi Turró, Robert Caner, Víctor Gómez Pin, Marcos Bosch

Quins pensaments en evoca la nit? És un refugi per allò irracional, per allò que ha de romandre amagat als tràfecs del dia? Guarda la nit alguna veritat només accessible a qui està despert quan els altres dormen? Ho descobrirem a través d'un recorregut per les meditacions cartesians, els "Himnes a la nit" de Novalis, la ciència dels somnis i la música nocturna.

6:00 – 8:00h

Recordant a... Simone de Beauvoir, Stefan Zweig, Joan Fuster

Llibreria Calders

Coordinen: Josep Monserrat i Núria Miras

Ponents: Fina Birulés (UB), Josep Monserrat (UB), Núria Miras (UB)

Ens trobarem a trenc d'alba per recordar a partir de lectures comentades els fets i les paraules de

pensadors i literats cabdals d'aquest segle. Així, tot esmorçant plegats, ens alimentarem en cos, esperit i ànima.

8:00 - 9:00h

Despertar filosòfic: Tertúlia matinal

Espai a determinar

9:00 – 11:00h

Les nenes i els nens fan filosofia

Facultat de Filosofia: Aules 401, 403, 409, 410

Coordina: Glòria Arbonés, Grup IREF

Trobada interescolar. Cicles inicial, mitjà i superior de les filoescoles: Dolors Monserdà, Escola Lourdes, Escola Sadako, Escola Thau Barcelona i Princess Margaret School.

Els nens i les nenes faran filosofia a les aules de la universitat! Trobada interescolar preparada pel Grup IREF, especialitzat en Filosofia 3/18, amb Filoescoles de Barcelona. L'activitat atorga el protagonisme als més petits i petites, a la seva forma de ser, de fer i de preguntar

10:00 – 12:00h

Audioguia filosòfica: Imatges per creure. Catòlics i protestants a Europa i Barcelona, s. XVI-XVIII

MUHBA

Coordina: Alina Mierlus i Juan Evaristo Valls Boix

Ponent: Edgar Straehle (MUHBA/UB)

Visitem els museus amb un mirada filosòfica per tal de reflexionar les implicacions discursives de l'art. El MUHBA recupera la influència van tenir les imatges en el context de la Reforma i la Contrareforma i ens mostra com, gràcies a la difusió massiva possibilitada per la impremta, van esdevenir una peça clau en el disciplinament de la societat. Aforament: 20 persones (inscripció a través de la web)

11:00 – 13:00h

Olimpíada filosòfica. Disputatio exprés

Facultat de Filosofia, Aula Magna (streaming)
Coordina: Domingo Cabezas

Continuant la pràctica filosòfica iniciada en temps de Sòcrates, on la contraposició dialèctica de les idees era el mètode de recerca de la filosofia, proposem una activitat adreçada a equips d'estudiants de 4t d'ESO i de Batxillerat que vulguin posar en joc les seves habilitats argumentatives a partir de qüestions filosòfiques. Dos equips s'enfrontaran en una dinàmica exprés que posarà a prova la seva capacitat dialèctica al voltant de les relacions entre revolució i utopia, entre realitat i art.

11:00 – 13:00h

Pensar la mort

Pati Manning, Auditori
Coordina: Marcel Cano
Ponents: Marcel Cano (UB), Begoña Román (UB), Basili Llorca (Dharma Dhatu)

La mort és la única certesa de la vida humana. Tot i així, Occident s'entesta a viure d'esquenes a la mort, fet que dificulta aprendre-la, integrar-la o acceptar-la. És diferent en altres cultures? Provarem de comparar la cultura occidental i la cultura budista pel que fa a la seva percepció i integració de la mort per part dels individus i de les comunitats. I, qui sap, si al final del dia sabrem sentir-nos més vius que abans...

12:00 – 13:30h

Presentació de “Ser”, llibre de filosofia per a nenes i nens, de Jose Luis Cañadas Soler

Facultat de Filosofia, Seminari de Filosofia
Ponents: José Luis Cañadas Soler i Lanomada
Dispositius tècnics

13 – 15h Audioguia filosòfica: Barcelona vista des del Besòs, de Patrick Faigenbaum

Palau de la Virreina
Coordina: Alina Mierlus i Juan Evaristo Valls Boix
Ponent: Andrea Soto (Virreina/Paris 8)

Visitem els museus amb un mirada filosòfica per tal de reflexionar les implicacions discursives de l'art. A través de la fotografia de Faigenbaum examinarem la representació fotogràfica de classes subalternes i la transformació contemporània de Barcelona. Aforament: 20 persones (inscripció a través de la web)

13:00 – 15:00h

Menjapensant: El pa

Pati Manning, Plató
Coordina: Marta Vila i Vinyet Capdet
En coordinació amb la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació i el Grau de Ciències Culinàries i Gastronòmiques de l'Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme-CETT.

Partint d'un producte tan integrat en el nostre dia a dia com és el pa, en aquesta activitat, volem explorar si diferents maneres de presentar-lo i conceptualitzar-lo fan canviar la percepció que en tenim. Coneixerem què hi ha al darrere d'aquest producte, en farem un tast i ens servirem també de material audiovisual. L'activitat es tancarà amb un pica-pica on el pa serà el protagonista. Aforament: 40 persones (inscripció a través de la web)

15:00 – 17:00h

Cafès filosòfics: Pensar el mal, la lletjor, la falsedat

El mal: Begoña Roman i José Martínez (UB-Diaphora).
Coordina: Núria Miras. Al Pati Manning - Auditori.
La lletjor: Antonio Castilla i Miguel Morey.
Coordina: Gonçal Mayos. Al Pati Manning - Aules.

La falsedat: Josep Macià i Genoveva Martí (UB-Diaphora). A la Facultat Filosofia, Seminari de Filosofia. Coordina: José Díez

Els cafès filosòfics ens retornen a la pràctica filosòfica més originària: el diàleg. Cada cafè tractarà alguna qüestió filosòfica central en el pensament contemporani. Enguany els cafès ens proposen traspasar els lluminosos llindars de la raó per provar de pensar allò que tant se li resisteix a la lògica, l'estètica i l'ètica.

16:00 – 17:00h

Ruta filosòfica

Coordina: Misericòrdia Anglès

Sabíeu que els carrers de Barcelona amaguen moltes sorpreses als amants de la filosofia? Aquesta ruta filosòfica ens descobreix els indrets fora de la Universitat on es feia i es fa filosofia: el carrer del Carme, l'Institut d'Estudis Catalans, l'Acadèmia de Medicina i el Consell Superior d'Investigacions Científiques tot revivint els textos produïts en el seu context original. Punt de trobada: Entrada principal Facultat de Filosofia. Aforament: 20 persones (inscripció a través de la web)

17:00 – 19:00h

Taula rodona “Dones del món, dones al món”

Pati Manning, Auditori
Coordina: Núria Miras
Ponents: Eulalia Pérez-Sedeño, Montserrat Crespín, Georgina Rabassó, Sonia Estradé

Les dones del món són diverses, com diverses són les seves maneres d'habitar-lo i de comprendre'l. Amb la presència de dones que treballen a àmbits diferents, però que comparteixen la lluita per la igualtat, examinarem el paper de les dones a la filosofia, a la ciència, a les noves tecnologies, a la cultura i a la política.

17:00 – 19:00h

Pati filosòfic

Pati Manning

Coordina: Fèlix de Castro

Amb Jan Borillo, Andreu de Miguel, Adrià

Enriquez, Rubén García, Hikaru Goya, Sebastián

Silva.

Sorgit del pati del seu institut, el grup Pati Filosòfic es reuneix regularment des de fa tres anys de manera informal per dialogar sobre temes d'ètica i filosofia. L'any passat van compartir la seva activitat amb joves assistents al Barcelona Pensa, tot coordinant una reflexió sobre la necessitat d'una ètica universal. Aquest any hi tornen per compartir de nou la seva passió pel diàleg filosòfic.

19:00 – 21:00h

Conferència central: "Pensar la revolució"

Pati Manning, Auditori

Ponent: César Rendueles

La filosofia ha de limitar-se a interpretar el seu present o ha de liderar el camí del canvi? Des de fa dos segles vivim en temps sacsejats sovint per revolucions socials i polítiques. Però, què és una revolució? Implica tota revolució un trencament? Podem llegir-ne els signes en el vent? És un destí inevitable? Neixen les revolucions de la frustració o de l'esperança? Provarem d'il·lustrar aquests pensaments amb uns quants exemples històrics, tot preguntant-nos si els moviments socials han de trobar ja altres conceptes i eines de transformació del món.

21:00 – 0:00h

Festa de cloenda

LaRubia Horiginal

Espectacle audiovisual "HYPNAGOGIA"

A càrrec de Carles López i Carolina Cabrerizo

+ Pica-pica i entrega de premis

Tot el dia

Exposició permanent "Simbiontes"

Pati Manning

De José Luis Cañadas Soler & Solo

16:00 - 18:00h

Dibuixos al natural de Kim Aubert

Pati Manning

Setmana anterior

Concurs filosòfic

Premi: Il·lustració Kim Aubert + llibres Filogràfics

de Genís Carreras + llibres d'Edicions UB + Tote

Bag Barcelona Pensa

Espais col·laboradors: Facultat de Filosofia, Pati Manning-Diputació de Barcelona, Larubia Horiginal, Centre Cívic Golferichs, Casa del Llibre, Llibreria Calders, Fabra i Coats, Museu d'Història de Barcelona (MUHBA), La Virreina

Estudiants voluntaris: Janis Asés, Daniel Barral, Claudia Ceja, Manuel Córdoba, Cristina Fernández, Jordi Jiménez, Ruben Mantella, Montse Mansió, Cris Pradillo, Hypatia Pétriz, Josep Recasens, Eric Reüll, Violeta Roca, Francesc Xaavier Teodoro, Ángel Vara.

Més informació a:
www.barcelonapensa.cat

#BCNPensa

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat de Filosofia

Diputació
de Barcelona

Ajuntament
de Barcelona

Societat
Catalana
de
Filosofia

diaphora

Barcelona
Pensa